

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-2 У. 11488/12
Дана 21.12.2012. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: председника др Владана Станојева, Сузана Гудураш и Гордане Сукновић Бојација, чланова већа, са саветником суда Весном Слијепчевић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби С. п. ц. – Е. Б. – С.п. ц.о. С. из С..., Улица ..., бр. ..., коју заступа М.М Н., адвокат из Б., Улица ..., бр. ., поднетој против Агенције за реституцију Републике Србије – Јединице за конфесионалну реституцију, ради поништаја закључка бр. ...од ... године, у правној ствари враћања одузете имовине, у нејавној седници већа, одржаној дана 21.12.2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним закључком одбачен је захтев С. п. ц.0. С. – за враћање грађевинског земљишта и зграда и то зграде у Б., у Улици ..., бр. ., уписане у зк. ул. бр. ... КО Б., парцела бр. 1..., зграде у Б., у Улици ..., бр. ., и пословне зграде са 6 просторија уписане у зк. ул. бр. ... КО Б., парцела бр. ... и ..., стамбене зграде у Б., у Улици ..., бр. ., уписане у зк.ул. бр. ..., парцела бр.... КО Б., због непостојања услова за вођење поступка.

Тужбом поднетом овом суду дана 04.09.2012. године, тужилац оспорава законитост закључка туженог органа, због неправилне примене закона, непоступања по правилима

поступка и непотпуно и нетачно утврђеног чињеничног стања. Сматра да је побијани закључак у супротности са одредбама члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, јер је предмет захтева задужбина цркве, а којом С. п. ц., према члану 6. Устава С. п. ц., самостално управља и слободно располаже. Истиче да је тужени орган незаконито сматрао да непокретност које су предмет овог захтева, не могу бити предмет реституције црквене имовине, јер тужилац није оснивач предметне задужбине, нити њен правни следбеник, већ да је оснивањем задужбине стекао само право управљања, а не и право својине. Међутим, иако имовина задужбине не може бити имовина цркве, према мишљењу тужиоца, црква управља имовином задужбине и задужбином, па има право на враћање одузете имовине. Наводи да тужени није узео у обзир ни чињеницу да се имовина црквених задужбина увек одузимала од задужбина, а не од цркава које су имале државину и управљање на њима. Према Уставу С. п. ц., имовина црквених задужбина се даје на управљање, а не у власништво црквама. Томе у прилог иде и Закон о задужбинама и фондацијама, према коме имовина задужбине не може бити предмет наслеђивања, на њеној имовини власник је само задужбина, а одузета имовина црквених задужбина је предмет враћања у поступку реституције. Стога предлаже да суд уважи тужбу и поништи оспорени закључак.

У одговору на тужбу тужени орган је остао у свему при наводима изнетим у образложењу оспореног закључка и предложио да суд одбије тужбу као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Сл. Гласник РС” бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног закључка у границама захтева из тужбе, у смислу члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да тужба није основана.

Из образложења оспореног закључка произлази да је тужилац захтевом за реституцију тражио враћање имовине обрадивог и необрадивог земљишта, грађевинског земљишта, стамбених и пословних зграда. Закључком Дирекције од ... године, из разлога економичности и ефикасности поступка, извршено је раздвајање поступка по наведеном захтеву тако што је, између осталог формиран посебан предмет за враћање непокретности ближе описаних у

изреци. У поднеску од 1... године, тужилац је навео да су испуњени сви законски услови за доношење решења у погледу предмета захтева – зграде Задужбине баронице Ј.Е. рођ. Ј., којом је у часу одузимања управљао градским грађевинским земљиштем у Б., у Улици ..., (у време одузимања на адреси Трг ослобођења бр. 1), укупне површине ...а ... м², од чега земљиште под зградом уписаном под бр. 1 има површину ...а ... м², док земљиште под зградом уписаном под бр... има површину ...м², а земљиште уз зграду има површину ...а ... м², нови зк премер – све уписано у зкул. бр. ..., кат парцела бр. ... КО Б., нови катастарски премер – сада уписано уз лист непокретности бр. ..., кат. парцла бр. ... КО Б., стари премер у часу одузимања – зкул. бр. 3.... КО Б., кат. парцела бр. ..., јер је на непокретности која је предмет враћања уписан као власник РС, а носилац права коришћења је Општина Б., да је правни основ одузимање непокретности решење Комисије за национализацију при Н.о.о. Б., бр. 1.... од ... године, да непокретност представља (црквену) задужбину странке. Уз захтев су достављени: тестамент баронице ЈЕ, рођ. Ј., од године, решења Комисије за национализацију при Н.о.о.Б., бр. 1 ... од 2 ... године, решење Општинског суда у Б., Дн 992/96 од 09.06.1966. године, као и доказ да је извршена идентификација непокретности кроз записник РГЗ, Службе за катастар непокретности Општине Б., Комисије за излагање података о непокретностима и правима на њима бр. Општине Б., Комисије за излагање података о непокретностима и правима на њима бр од... године, на основу ког записника је издат извод из листа непокретности бр. ... КО: Б. за непокретност од... године. У складу са изнетим, тужилац је прецизирао захтев истичући основни захтев за повраћај права својине и државине на предметној непокретности која је била одузета у натуралном облику и други евентуални захтев ради исплате тржишне новчане накнаде, за случај да тужени орган нађе да основни ни први евентуални захтев нису основани. Ради одлуке о захтеву, тужени орган је извршио увид у писмена приложена у списе предмета и закључком одбацио захтев тужиоца, будући да се ради о имовини која је у моменту национализације није припадала тужиоцу, већ је била власништво задужбине и која се будући да је основана од стране физичких лица, не може сматрати задужбином цркве, па не може бити предмет реституције.

Одредбом члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама (“Сл. Гласник РС” бр. 46/06), прописано је да се тим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од црква и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштва, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописан који су донесени и

примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде.

Одредбом члана 6. истог закона, прописано је да право на враћање имовине припада црквама и верским заједницама, односно њиховим правним следбеницима у складу са важећим актима црква и верских заједница, док је одредбом члана 9. прописано да су предмет враћања непокретности које су у моменту одузимања биле у власништву црква и верских заједница, и то: пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, грађевинско земљиште, стамбене и пословне зграде, односно идеални делови таквих зграда, станови и пословне просторије, покретне ствари од културног, историјског или уметничког значаја.

Код овако утврђеног чињеничног и правног стања ове управне ствари, Управни суд је нашао да је тужени орган правилно одбацио захтев тужиоца, јер нису испуњене законске претпоставке за вођење поступка. На основу свега непред наведеног следи да С. православна ц.о. С. захтевом за реституцију потражује враћање која је по основу аграрне реформе одузета као власништво Задужбине баронице Е.Ј. рођ. Ј., Закладе б. Е.Ј. за стипендисте Задужбине С. Д. Правилно је по оцени суда у току поступка утврђено да се у конкретном случају ради о задужбинама чији су оснивачи физичка лица, да се исте не могу сматрати црквеном задужбином из чега следи да нису испуњени услови за вођење поступка за враћање тражене имовине применом Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, сходно одредби из члана 1. исотог Закона.

Суд је нашао да нису основани наводи тужбе да се задужбина основана од стране физичког лица може сматрати задужбином цркве, јер је истој било поверено управљање задужбином, стога што одредбама Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама није предвиђено да се квалификација задужбине врши према прописима цркве, односно верске заједнице, нити критеријум за квалификацију одређене задужбине као црквене или световне представља сврха, намена и циљеви ради којих је основана. Предметна задужбина се не би могла сматрати црквеном ни према одредбама Устава С. п. ц., имајући у виду да основна намена и циљ оснивања задужбина, није задовољавање потреба Српске православне цркве или појединих њених саставних делова, већ потреба различитих категорија сиромашног становништва.

Навод тужиоца да је „тужени орган у образложењу побијаног управног акта, на страни 4. став 5. заузео погрешан правни став да имовина која је предмет враћања не може бити предметни реституције, због тога што имовина црквене задужбине није црквена имовина је потпуно нетачан, јер у образложењу побијаног закључка таква реченица не постоји и нигде се не наводи имовина „црквене задужбине“. Тужени орган је у конкретној управној ствари закључио управо супротно, да се не ради о црквеној задужбини, већ о задужбини физичких лица.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним закључком није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 21.12.2012. године, III-2 У. 11488/12

Записничар

Весна Слијепчевић,с.р.

Председник већа-судија

др Владан Станојев,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БА